

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Menekült-város

Forrás:

Igazság

Bp.
(Hely)

1921 IV 12
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

333.32

Hely

Idő

1921

Személy

Helyszám

Menekült-város

Hogyan élnek az Augusztatelepen a menekültek — Márki István ezredes nyilatkozata

(Az Igazság tudósítása.) Fehérre meszelt faházak sorakoznak egymás mellett. A villamosról úgy tűnik elem a képe ennek a kis telepnek, mintha lakói minden pillanatban menni készülének, mintha a messze fénylő cégtáblák egy örök vágyat táplálnának a hazavágyó lelkekben. A Kőbányán lévő Pongráczy-úton valamikor barakk-kórház volt ez a telep, ma azonban egészen más a képe; a lakója pedig a messzi erdélyi, felvidéki és délmagyarországi városok és falvak menekültjei.

Az Országos Menekültügyi Hivatal 1920 május havában kérte az Augusztatelepet a vagonlakók részére. Hosszu tárgyalás után a hivatal meg is kapta a telepet, azonban a telep akkor olyan állapotban volt, hogy — Márki István, Gál László és Balázs Elek véleménye szerint — még barmoknak sem volt alkalmas átalakítás nélkül. Mindenütt piszok, bűz és patkányok serege „diszította” a rozoga faházakat. A menekültügyi hivatal hosszú utánjárására a kormány akkoriban megszavazta az átalakítás költségét és így megkezdhetők az építkezések. A telep el is készült volna hamarosan, azonban az építővezetőség rendkívül lassan dolgozott, úgy hogy mire a menekültek megkezdhetnék a vagonokból az átköltözködést, beállott a tél. A vagonok-

ban rettenetes volt már a tartózkodás, úgy hogy a csecsemők a lepedőbe fagytak és az új lakások pedig nedvesek és penészesek voltak, mert későn készültek el.

Ma egy külön várost alkot a telep. „Menekült város” a neve és három kerületre oszlik. „Erdély”, „Délmagyarország” és „Északmagyarország”.

Átmegyek a Horthy-téren, ahonnan egymásmellett húzódnak a telep belsejébe az elrabolt városok, folyók és hegyekről elnevezett utcák. Csupa jó hangzású nevek: Szamos-utca, Maros-utca, Ott-utca, Fiume-tér, Pozsony-utca, Temesvár-, Arad-, Nagyváradi-utca és így tovább számtalan.

A napközi-otthon előtt a sárga homokban apró gyermekek fürödnek. Úgy játszanak, mintha otthon lennének, valahol a Hargitta alatt, vagy a Déli-vidék rónáján. Itt-ott még mindig erő-

sen folyik az átalakítás és az építkezés.

Meglátogattam Márki István ezredest, a telep vezetőjét, akivel körül megyünk a kis városkában.

— Nehéz munka volt, — mondotta — de ma már elég tűrhető az élet a telepen. Kétszázhatvanhat család, 1400 lélek lakik itt ma. A lakáshivatal előzőleg előzékeny volt a menekültekkel szemben. Térffy Dezső a hivatal elnöke kijelentette akkoriban, hogy a telepen csak menekültek kapnak lakást, két hónap óta azonban mások is kapnak lakást a telepen, ami nagyon hátráltatja a menekült lakók együttműködését.

— A telep egy külön város. Ugyan-így vannak itt öngyilkosságok, apró-cseprő veszekedések. Van kápolnánk fűszerkereskedésünk, vendéglőnk, kávézóink. Iogi tanácsadó-irodánk, orvosiren-

delőnk állandó orvossal, gyermek-fürdőnk, óvódánk, külön hetilapunk az „Erdélyi Hírek”, amelynek szerkesztősége és kiadóhivatala is a telepen van. Nem sokára elkészül a pékműhelyünk, a honnan az összes budapesti menekülteket fogjuk ellátni kenyérrel és lesz iskolánk is. Van dalárdánk, női önképzőkörünk, husüzemünk, de minden egyesület és kereskedés a telepen lakó menekültekből alakul. A dohány-tőzsdénk tulajdonosa például egy erdélyi neves költőnk édesanyjává lesz.

— Rendkívül sokat köszönhetünk Mr. Hankinsonnak, az Angol Emberbarát Társaság vezetőjének, akitől a legmesszebbmenő támogatást nyerjük.

Márki ezredes szeretreméltóan mesél sok gyönyörű szép tervről, amelyek még mind megvalósításra várnak. Megnézünk egy-két lakást. Mindenütt

a legnagyobb rend és tisztaság uralkodik. Van egy, két és háromszobás lakás. Mindegyik lakásban villanyvilágítás, szép konyha, éléskamra. Minden házban vízvezeték és mosókonyha. A lakók nagy szegénységben élnek, de szeretik egymást, mert összefűzi őket a közös mostoha sors: a fészükből kiűzött emberek sorsa.